

ՆԱԻՐԱ ԶՈՀՐԱԲՅԱՆ

Հայ-Ռուսական համալսարանի քրեական իրավունքի ամբիոնի և քրեական դատավարության ամբիոնի վարիչ, իրավաբանական գիտությունների թեկնածու, դոցենտ

ԿԱՐԱՊԵՏ ՀԱՄԲԱՐՉՈՒՄՅԱՆ

ՀՀ քննչական կոմիտեի հատկապես կարևոր գործերի քննության գլխավոր վարչության ՀԿԳ ավագ քննիչ

ՊՐՈԲԱՅԻՈՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅԱՆ ԳՈՐԾԱՌՈՒՅԹՆԵՐՆ ՈՒ ԱԿՆԵՐԵՎ ՄԱՐՏԱՀՐԱՎԵՐՆԵՐԸ

Հոդվածում հիմնավորվում է նոր քրեական վերականգնողական արդարադատության ներդրման անհրաժեշտությունը, ներկայացվում են պրոբացիայի ծառայության խնդիրներն իրագործելու ճանապարհին առկա մի շարք տեսական և գործնական խնդիրներ, ուսումնասիրվում են «Պրոբացիայի մասին» ՀՀ օրենքում առկա բացթողումները, առաջարկվում է վերը նշված օրենքի լիարժեք կիրառման համար մի շարք օրենսդրական փոփոխություններ կատարել քրեական, քրեադատավարական, քրեակատարողական օրենսգրքերում:

Հիմնաբառեր- պրոբացիոն ծառայություն, վերականգնողական արդարադատություն, այլընտրանքային պատիժներ, ընթացակարգ, հաշտեցում, մեղիացիա:

Ինչպես նշվել է «Պրոբացիայի մասին» ՀՀ օրենքի նախագծում, վերջին տասնամյակում, մի շարք երկրներում հանցագործությունների թվաքանակի աճի միտումը, ինչպես նաև քրեակատարողական հիմնարկների գերբեռնվածությունն ու հասարակության անվտանգության երաշխիքների նվազումը հանգեցրել են արդարադատության համակարգի նկատմամբ դժգոհության, որը նպաստում է արդարադատության նկատմամբ վստահության նվազմանը:

Չարգացած և զարգացող քրեադատավարական հասարակական հարաբերություններն առաջ են քաշում դատաիրավական համակարգի արդիականացման պահանջը՝ համապատասխանեցնելով այն առկա հասարակական պահանջումներին, միջազգային իրավունքի սկզբունքներին և նորմերին, ինչպես նաև Հայաստանի Հանրապետության կողմից ստանձնած միջազգային պարտավորությունների կատարման ապահովմանը¹:

Այս ամենը ազդակ է հանդիսացել նոր քրեական վերականգնողական արդարադատության ներդրման համար, որն, ի տարբերություն ՀՀ-ում գործող քրեադատավարական համակարգին, առավել ճկուն հակազդում է հանցագործությանը և նպաստում է արդարադատության համակարգի նկատմամբ վստահության աճին:

Վերականգնողական արդարադատության միջոցով մեծանում է հասարակության դերը՝ որպես

հանցագործությունների և այլ իրավախախտումների դեմ պայքարի կարևոր գործոն²: Եթե նախկինում իրավակիրառ շրջանակի մոտ կարծրացած էր այն համոզմունքը, որ անձը մեծապես ուղղվում է ազատազրկման հետ կապված պատժի կամ խափանման միջոցի առկայության պայմաններում, ապա պրակտիկ վերլուծությունները ցույց են տալիս, որ, իրականում և մեծամասամբ, ոչ բոլոր դեպքերում է ազատազրկումը միջոց հանդիսանում անձի ուղղման և վերասոցիալականացման հարցում: Շատ դեպքերում այն նաև հակառակ ազդեցությունն է ունենում և կրկնահանցագործությունների աճի խթան հանդիսանում³:

Այս առումով՝ պրոբացիոն ծառայության հիմքում ընկած է այն գաղափարը, որ պատժի նպատակներին կարելի է հասնել հանցագործությունների հետ կապված խնդիրները լուծելու և տուժողին պատճառված վնասը վերականգնելու միջոցով, այլ ոչ թե զուտ պատժողական մոտեցումներով⁴:

Վերականգնողական արդարադատության դեպքում հաշվի են առնվում տուժողի և հանցագործություն կատարած անձի կարիքները, ինչպես նաև՝ հանցագործություն կատարած անձին ազատազրկման վայրում պահելու փոխարեն պատժի կատարման և անձի վերասոցիալականացման գործընթացում ներգրավվում է համայնքը: Տուժողներն ավելի ակտիվ դերակատարություն են ունենում ողջ գործընթացում: Այսպիսով, վերականգն-

www.aradaradutyjournal.com

դական արդարադատությունն ընդգրկում է և՛ տուժողին, և՛ հանցագործություն կատարած անձին և շեշտը դնում է նրանց կարիքների վրա: Բացի այդ, այն նաև նախատեսում է աջակցության միջոցներ հանցագործություն կատարած անձանց համար՝ նպատակ ունենալով նվազեցնել կրկնահանցագործության հավանականությունը՝ ինչն, ակնհայտորեն, դրական և ոգևորիչ մոտեցում է⁵:

Այս առումով, պրոբացիայի ծառայության խնդիրներն իրագործելու ճանապարհին առկա են մի շարք տեսական և գործնական խնդիրներ, որոնցից մի քանիսը ցանկանում ենք թվել: Ինչպես հայտնի է, ՀՀ-ում ներդրված պրոբացիոն ծառայությունն, ըստ «Պրոբացիայի մասին» ՀՀ օրենքի, իր գործառնություններն իրականացնում է 4 փուլերով՝

1. Մինչդատական վարույթի ընթացքում՝ զեկույցի պատրաստման և կալանավորման այլընտրանքային խափանման միջոցների կիրառման ապահովման առումով:

2. Դատաքննության փուլում՝ մինչև պատժի նշանակելը զեկույցի տրամադրման և մեղիացիայի առումով:

3. Պենիտենցիար փուլում՝ այլընտրանքային պատիժների կատարման, պատիժը պայմանականորեն չկիրառելու դեպքում փորձաշրջանի կազմակերպման և իրականացման, վերականգնողական աշխատանքների իրականացման, պատժից ազատված անձի վարքի վերահսկողության, պատիժը հետաձգված անձանց նկատմամբ վերահսկողության, ազատագրված տեսքով պատժի կրման ընթացքում պատժի անհատական պլանավորմանն աջակցության առումով:

4. Հետպենիտենցիար փուլում՝ դատվածությունը հանելու առնչությամբ որոշում կայացնելու իրավասություն ունեցող մարմնին զեկույցի ներկայացման առումով⁶:

Անդրադառնալով նշված փուլերից յուրաքանչյուրի ընթացքում առաջացող խնդիրներին՝ սկսենք մինչդատական վարույթից: Նախ հպանցիկ հիշատակելով ներկայիս քրեական դատավարության օրենսգրքով ապահովվող ընթացակարգը՝ անհրաժեշտ է փաստել, որ գործող քրեադատավարական օրենսգրքով կալանավորումը՝ որպես խափանման միջոց կիրառելու և միջնորդության քննարկման կարգը նախատեսող 137-րդ և 285-րդ հոդվածներում որևէ հիշատակում չկա պրոբացիոն ծառայության կողմից ներկայացվող զեկույցների վերաբերյալ⁷, իսկ այլընտրանքային խափանման միջոցներ հանդիսացող գրավի կիրառման և հսկողություն իրականացնելու մասին ընթացակարգերը, մեղադրյալին կամ ամբաստանյալին պրոբացիոն ծառա-

յությանը հանձնելու մասին իրավական հիմքերն են, որոնք տեսականորեն բացակայում են:

Հստակեցված չէ նաև պրոբացիոն ծառայության աշխատակցի կողմից բնութագրական և գնահատողական զեկույցների տրման ընթացակարգը: Ակամայից հարց է առաջանում, թե ինչպե՞ս կարող է ծառայության աշխատակիցը կալանքի քննարկման ընթացքում արժանահավատ, լրիվ և օբյեկտիվ բնութագրական կամ գնահատողական զեկույց տրամադրել դատարանին, որն էլ ինքնին ելակետային տվյալ կարող է հանդիսանալ անձին ազատությունից զրկելու հարցը որոշելիս:

Բացակայում են նաև դրույթները նախաքննական մարմինների հետ համագործակցության վերաբերյալ, որոնք առավելապես կարող են նպաստել ինչպես հանցագործությունների բացահայտմանը, այնպես էլ մեղադրյալի կամ ամբաստանյալի պատշաճ վարքագծի ապահովմանն ու պրոբացիայի հետագա փուլերում մեղադրյալի կամ ամբաստանյալի հետ տարվող աշխատանքների արդյունավետության բարձրացմանը: Դա կարող է նաև նպաստել անազատության հետ չկապված խափանման միջոցների կիրառման արդյունավետության բարձրացմանը և գրավը որպես առանձին խափանման միջոց կիրառելու դեպքում նաև գրավի սահմանաչափի որոշմանը, իսկ քննությունից կամ քրեական պատասխանությունից խուսափող մեղադրյալների կամ ամբաստանյալների դեպքում նաև՝ ժամանակին նշված հանգամանքի հայտնաբերմանն ու մեղադրյալի փախուստը կամ քննությանը խոչընդոտելու կանխմանը:

Վերոնշյալ խնդիրները լուծված չեն նաև ՀՀ քրեական դատավարության նոր օրենսգրքի նախագծում: Նոր օրենսգրքի նախագծով ավելացել են այլընտրանքային խափանման միջոցների տեսակները, որոնցից պրոբացիոն ծառայության աշխատակիցների կողմից հիմնականում նախատեսվում են իրականացնել տնային կալանքի ու վարչական հսկողության ապահովումը, սակայն սրանով աշխատակիցների գործառնությունները սահմանափակված չեն:

Պրոբացիայի ծառայությունն ապահովում է նաև այլ այլընտրանքային խափանման միջոցների կատարումը, եթե դա նախատեսված է Հայաստանի Հանրապետության քրեական դատավարության օրենսգրքով, որոնք են՝ գրավը, պաշտոնավարման կասեցումը, բացակայելու արգելքը, երաշխավորությունը և դաստիարակչական հսկողությունը: Սակայն վարույթն իրականացնող նախաքննական մարմնի կամ դատարանի կողմից նշված գործառնությունների իրականացման քրեադա-

www.ardaradutyjournal.com

ԱՐԴԱՐԱԴԱՏՈՒԹՅՈՒՆ

տավարական ընթացակարգային նորմեր կրկին նախատեսված չեն, ինչն ուղղակիորեն արգելք է ստեղծելու պրոբացիայի ծառայություններից պատշաճ օգտվելու համար:

Այս առումով, անհրաժեշտ է փոփոխություններ իրականացնել ներկայումս գործող կամ դեռևս չընդունված քրեական դատավարության օրենսգրքում և նախատեսել պրոբացիայի ծառայությանը դիմելու, ծառայության աշխատակիցների կողմից կազմված զեկույցների ստացման և դրանց կիրառման ընթացակարգը:

Գործնականում, խնդիրներ կարող են առաջանալ նաև էլեկտրոնային հսկողության սարքավորումների կիրառման հետ կապված: Մասնավորապես, անընդունելի է այն տեսակետը, որ նշված գործիքակազմից կարող են օգտվել ֆինանսապես ապահովված ենթադրյալ հանցանք կատարած անձինք, որը դեմ է պրոբացիայի ծառայության սկզբունքներին և հանցավորների վերասոցիալականացման համընդանուր գաղափարի իրականացմանը⁸: Կարծում ենք, որ նման խտրականություն չպետք է լինի և էլեկտրոնային հսկողության ֆինանսավորումը պետք է իրականացվի պետության կողմից: Նաև իրավական առումով՝ հստակեցված չէ էլեկտրոնային հսկողության սարքերի վնասման պայմաններում նախատեսվող պատասխանատվության հարցը: Նման դեպքերում, նույնիսկ գույքի դիտավորյալ վնասման կամ ոչնչացման դեպքում պետք է նախատեսվի վարչական պատասխանատվություն, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ անձը նշված սարքը վնասել է՝ նոր հանցագործություն կատարելու նպատակով: Նման պայմաններում պետք է քրեական դատավարության օրենսգրքով ամրագրվի պրոբացիոն ծառայության կողմից վարույթն իրականացնող մարմնին այդ մասին տեղյակ պահելու և այդ հիմքով անձի նկատմամբ կիրառված խափանման միջոցը փոփոխելու ընթացակարգը:

Բացի այդ, նման իրավիճակներին հակազդելու համար անհրաժեշտ է փոփոխություններ իրականացնել նաև քրեական օրենսգրքում և 185-րդ հոդվածի 2-րդ մասում որպես որակյալ հատկանիշ ավելացնել. «Արարքը, որը կատարվել է ենթադրյալ հանցանքի կատարման մեջ մեղադրվող անձի կողմից փախուստի դիմելու, կամ քննությանը խոչընդոտելու, կամ քննությունից խուսափելու նպատակով, դրսևորվել է իր նկատմամբ կիրառված այլընտրանքային խափանման միջոցից ազատվելու իրականացումն ապահովելով, այն է՝ էլեկտրոնային հսկողության սարքի վնասումը կամ ոչնչացումը»:

Ղատաքնության փուլում խնդիրները նկատելի են մեղիացիայի շրջանում: Ինչպես գործող, այնպես էլ ընդունման առաջարկվող ՀՀ քրեական դատավարության նախագծով, որևէ կերպ ամրագրված չեն մեղիացիայի իրականացման ընթացակարգերը: Մասնավորապես, նշված չէ, թե դատարանն ինչպիսի հիմքերի առկայության դեպքում կարող է դիմել մեղիացիայի իրականացման համար. դա իրականացվում է կողմերից մեկի միջնորդությամբ, թե՞ երկուսի համատեղ համաձայնության առկայության կամ դատարանի սեփական նախաձեռնության հիման վրա: Անընդունելի է նաև այն տեսակետը, որ գոհի և ենթադրյալ հանցագործություն կատարած անձի հաշտեցման գործընթացն իրականացվում է դատաքնության փուլում, մինչդեռ այն հնարավոր է իրականացնել նաև նախաքնության փուլում: Հիշյալ ընթացակարգի նախատեսումը վարույթի ավելի վաղ փուլում կարող է ապահովել նախնական քննություն իրականացնող մարմնիների ծանրաբեռնվածության նվազմանն ու առկա աշխատանքային ռեսուրսների ռացիոնալ օգտագործմանը, ինչպես նաև տուժողի խախտված իրավունքների ու կրած վնասների առավել արագ վերականգնմանն ու հատուցմանը, ինչն, ակնհայտորեն, առավել նախընտրելի է ու հանրօգուտ:

Առաջարկում ենք նշված ընթացակարգը ևս նախատեսել քրեական դատավարության օրենսգրքով՝ հստակեցնելով մեղիացիայի իրականացման հիմքերն ու պայմանները, իսկ «Պրոբացիայի մասին» ՀՀ օրենքի շրջանակում նշված գործառույթն իրականացնելու կարգը նախատեսելիս առանձնահատուկ վերաբերմունք դրսևորել և յուրահատուկ ընթացակարգ նախատեսել ընտանեկան բռնության գործերով կողմերի հաշտեցմանը՝ հստակեցնելով հաշտեցման գործընթացում ինչպիսի հարցերի քննարկմանը կարող են մասնակցել գոհի հնարավոր ներկայացուցիչը և մեղադրյալի կամ ամբաստանյալի պաշտպանը, ինչը՝ հոգեբանական առումով, կարող է դրական անդրադարձ ունենալ:

Պենիտենցիար փուլում խնդիր առաջանում է այլընտրանքային պատիժների կատարման, պատիժը պայմանականորեն չկիրառելու դեպքում փորձաշրջանի կազմակերպման և իրականացման ընթացքում:

ՀՀ քրեակատարողական նոր օրենսգրքի նախագծում հստակ արձանագրված է այլընտրանքային պատիժների ցանկն ու կատարման ընթացակարգը, նշված են դրանց կրման ընթացքում շահառուի իրավունքներն ու պարտականությունները, ինչպես նաև՝ պատժի կրումից խուսափելու կամ

հրաժարվելու դեպքում պրոբացիայի ծառայության մարմնի գործողությունները, համաձայն որի՝ տուգանքը մուծելուց, հանրային աշխատանքները կատարելուց, ազատության սահմանափակման, պատժի կրումից խուսափելու կամ հրաժարվելու դեպքում պրոբացիայի ծառայության մարմինն արձանագրում է նշված փաստն ու հիմնավոր միջնորդություն ներկայացնում դատարան՝ դատապարտյալի նկատմամբ նշանակված պատիժը ազատագրվման կամ ազատագրվմամբ փոխարինելու համար:

Թեև նշված պատիժների չկատարման դեպքում առաջացող իրավական հետևանքները հստակ նախատեսված են ՀՀ քրեակատարողական նոր օրենսգրքի նախագծով, սակայն, քանի որ այլընտրանքային պատիժների փոխարինումն իրականացվում է միայն ՀՀ քրեական դատավարության օրենսդրական նորմերի համաձայն, որոնք նախատեսում են պետական մարմնի աշխատակիցների գործառույթները, այստեղ ևս առկա է օրենսդրական բաց: ՀՀ քրեական դատավարության գործող և նոր օրենսգրքի նախագծով չկա որևէ նորմ, որը կնախատեսի ՀՀ պրոբացիայի ծառայության մարմնի կողմից իրավասու դատարան միջնորդության ներկայացման կարգն ու դատարանի կողմից հիշյալ մարմնից ներկայացված միջնորդության հիմքով պատժի փոխարինման ընթացակարգը:

Նույն խնդիրն առկա է նաև պատիժը պայմանականորեն չկիրառելու դեպքում՝ փորձաշրջանի կազմակերպման և իրականացման ընթացքում, որի կատարումն ապահովող կարգն ու պրոբացիայի ծառայության աշխատակցի իրավունքներն ու պարտականությունները համապարփակ արձանագրված են «Պրոբացիայի մասին» ՀՀ օրենքի 24-րդ և 25-րդ հոդվածներով, որտեղ 25-րդ հոդվածի 2-րդ և 3-րդ մասերով կարգավորված է պրոբացիայի ծառայության շահառուի կողմից դատարանի որոշմամբ սահմանված պարտականությունների կատարումից խուսափելու կամ անվտանգության միջոցների պայմանների խախտման դեպքում պրոբացիայի ծառայության մարմնի կողմից դատարան դիմելու ընթացակարգը, սակայն այս առումով ևս չկա որևէ քրեադատավարական նորմ, որով մարմինը կարող է ղեկավարվել իր միջնորդությունը ներկայացնելուց և չկա հիմք, որով իրավասու դատարան կարող էր քննության առնել ներկայացված միջնորդությունը:

Առաջարկում ենք փոփոխություն իրականացնել գործող կամ ընդունման նախատեսվող ՀՀ քրեական դատավարության օրենսգրքում. պրոբա-

ցիայի ծառայության մարմինը ներառել որպես դատավարության մասնակից՝ նշված մարմնի կողմից ներկայացվող միջնորդությունների ցանկն ու ընթացակարգը նախատեսելու և այդ միջնորդությունների քննարկման կարգը նախատեսելու նպատակով: Կարծում ենք, որ, գործնականում, պրոբացիոն ծառայության համար լրացուցիչ ծանրաբեռնվածություն և խնդիրներ կարող է առաջացնել նաև այն հանգամանքը, որ ըստ գործող օրենսդրական նորմերի՝ այլընտրանքային պատժի կրման կամ փորձաշրջանի կանոնները խախտած դատապարտյալի պատժի փոխարինման վերաբերյալ միջնորդությունները պայմանավորված են դատապարտյալի պատժի կրման փոխարինման մասին միջնորդություններով, դրանք ներկայացվում են հենց պրոբացիոն ծառայության մարմնի կողմից, ինչից ենթադրվում է, որ մարմնի աշխատակիցներն էլ պետք է դատարանում ներկայացնեն իրենց միջնորդությունը և ապացուցեն դրա հիմնավոր լինելը: Մինչդեռ, այս գործառույթը որոշակիորեն դուրս է պրոբացիայի ծառայության խնդիրների կատարումից: Այս առումով կարելի է քննարկել հիշյալ միջնորդությունները՝ ՀՀ դատախազության համապատասխան ստորաբաժանման ծառայողների կողմից դատարան ներկայացնելու հարցը, թե ինչպիսի՞ պայմաններում միջնորդության քննարկմանը կներկայանա այն դատարան ուղարկված դատախազը և դատարանում կներկայացնի ազատագրվման կիրառման անհրաժեշտությունն ու հիմքերը:

www.aradaradutyjournal.com

¹ Տե՛ս, ՀՀ կառավարության՝ Հայաստանի Հանրապետության դատական և իրավական բարեփոխումների 2019-2023 թվականների ռազմավարությունը և դրանից բխող գործողությունների ծրագրերը հաստատելու մասին 2019 թվականի հոկտեմբերի 10-ի որոշում, ՀՀՊՏ 2019.10.25/74(1527), էջ.2 :

² Տե՛ս, Аветисян С.С., Конституционные предпосылки и условия обеспечения прав пострадавших от преступления, “Конституционное Правосудие”, 2011, #1(11)2001.стр.23.

³ Տե՛ս, Рахмаев Э.С., Службе пробации быть // Человек: преступление и наказание. 2016 г.стр.16.

⁴ Տե՛ս, Тейван-Трейновский Я.С., Пробация как социально – правовое воздействие на личность с противоправным поведением. КГЮА. Вестник. N 3, 2016. стр.49.

⁵ Տե՛ս, Садыков А.У., Перспективы института пробации в современной России // Общество и право. 2013г. стр.57.

⁶ Տե՛ս, «Պրոբացիայի մասին» ՀՀ օրենք (04.06.2016), ՀՕ – 48 - Ն:

⁷ Տե՛ս, ՀՀ քրեական դատավարության օրենսգիրք (01.07.1998), ՀՀՊՏ 1998.09.21/22(55):

⁸ Տե՛ս, Teivans-Treinovskis J., Management problems re-socialisation and educational process in the places of imprisonment. Regional review. Reserch papers / Jermolajeva E., ed. Nr.6 (2010). Daugavpils: Daugavpils University Academic Press: “Saule”, 2010.p.93.

⁹ Տե՛ս, «Պրոբացիայի մասին» ՀՀ օրենք (04.06.2016), ՀՕ – 48 - Ն:

ՕԳՏԱԳՈՐԾՎԱԾ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՅԱՆԿ

1. ՀՀ քրեական օրենսգիրք (18.04.2003), ՀՀՊՏ 2003.05.02/25(260):
2. ՀՀ քրեական դատավարության օրենսգիրք (01.07.1998), ՀՀՊՏ 1998.09.21/22(55):
3. ՀՀ քրեակատարողական օրենսգիրք (10.02.2005), ՀՕ – 60 Ն:
4. ՀՀ «Պրոբացիայի մասին» ՀՀ օրենք (04.06.2016), ՀՕ – 48 - Ն:
5. ՀՀ կառավարության՝ Հայաստանի Հանրապետության դատական և իրավական բարեփոխումների 2019-2023 թվականների ռազմավարությունը և դրանից բխող գործողությունների ծրագրերը հաստատելու մասին 2019 թվականի հոկտեմբերի 10-ի որոշում, ՀՀՊՏ 2019.10.25/74(1527):
6. Аветисян С.С., Конституционные предпосылки и условия обеспечения прав пострадавших от преступления, “Конституционное Правосудие”, 2011, #1(11)2001.
7. Рахмаев Э.С., Службе пробации быть // Человек: преступление и наказание. 2016 г.
8. Тейван-Трейновский Я.С., Пробация как социально – правовое воздействие на личность с противоправным поведением. КГЮА. Вестник.N 3, 2016.
9. Садыков А.У., Перспективы института пробации в современной России // Общество и право. 2013 г.
10. Нестеров А.Ю., Перспективы развития института службы пробации в РФ // Власть. 2018 г.
11. Горбань Д.В., Досудебная пробация как стадия процесса ресоциализации // Уголовно-исполнительное право. 2017 г.
12. Teivans-Treinovskis J., Management problems re-socialisation and educational process in the places of imprisonment. Regional review. Reserch papers / Jermolajeva E., ed. Nr.6 (2010). Daugavpils: Daugavpils University Academic Press: “Saule”, 2010.

Նաիրա Յոգրաբյան

Зав. кафедрой уголовного права и уголовно-процессуального права Российско-Армянского университета, кандидат юридических наук, доцент

Կարապետ Ամբարձումյան

Старший следователь по особо важным делам главного управления СОД Следственного Комитета

РЕЗЮМЕ

Функции и очевидные вызовы службы пробации

В статье обосновывается необходимость внедрения восстановительного правосудия, представлены ряд проблем теоретического и практического характера, затрудняющие реализацию задач службы пробации. Проанализировав существующие упущения в законе РА «О пробации», предлагается внести ряд законодательных изменений в уголовный, уголовно-процессуальный, пенитенциарный кодексы для полного применения вышеупомянутого закона.

Ключевые слова: служба пробации, восстановительное правосудие, альтернативные наказания, примирение, медиация.

Naira Zohrabyan

Chair of criminal law and criminal procedure law Institute of Law and Politics Russian-Armenian University
PhD in Law, Associate Professor

Karapet Hambardzumyan

Senior Investigator of Particularly Important Cases
Investigative Committee of the RA

SUMMARY

The Functions of the Probation Service and Obvious Challenges

The article argues the necessity to establish new criminal restorative justice, presents a number of theoretical and practical challenges faced by the Probation Service while fulfilling its tasks, analyzes existing gaps in the Law on Probation, proposes a number of amendments to the Criminal, Criminal Procedure and Penitentiary Codes aimed at ensuring fully-fledged implementation of the Law on Probation.

Key words: probation service, restorative justice, alternative sanctions, procedure, mediation.

Բնագիրը ներկայացվել է 07.09.2020թ.

Ընդունվել է տպագրության 09.09.2020թ.

Հոդվածը երաշխավորել է տպագրության (գրախոսել է)

իրավաբանական գիտությունների դոկտոր, պրոֆեսոր

Ս.Ծաղիկյանը